

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 **2. vaihe**

1. viranomaisneuvottelu

23.10.2019
Annaelina Isola, kaavoituspäällikkö

Pohjois-Savon liitto
Regional Council of Pohjois-Savo

Sisältö

1. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe: **Lähtökohdat**
2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä tavoitteet
3. **Palaute** osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
4. **Korjattavaa** OAS:aan
5. Evästyttä luonnosvaiheeseen

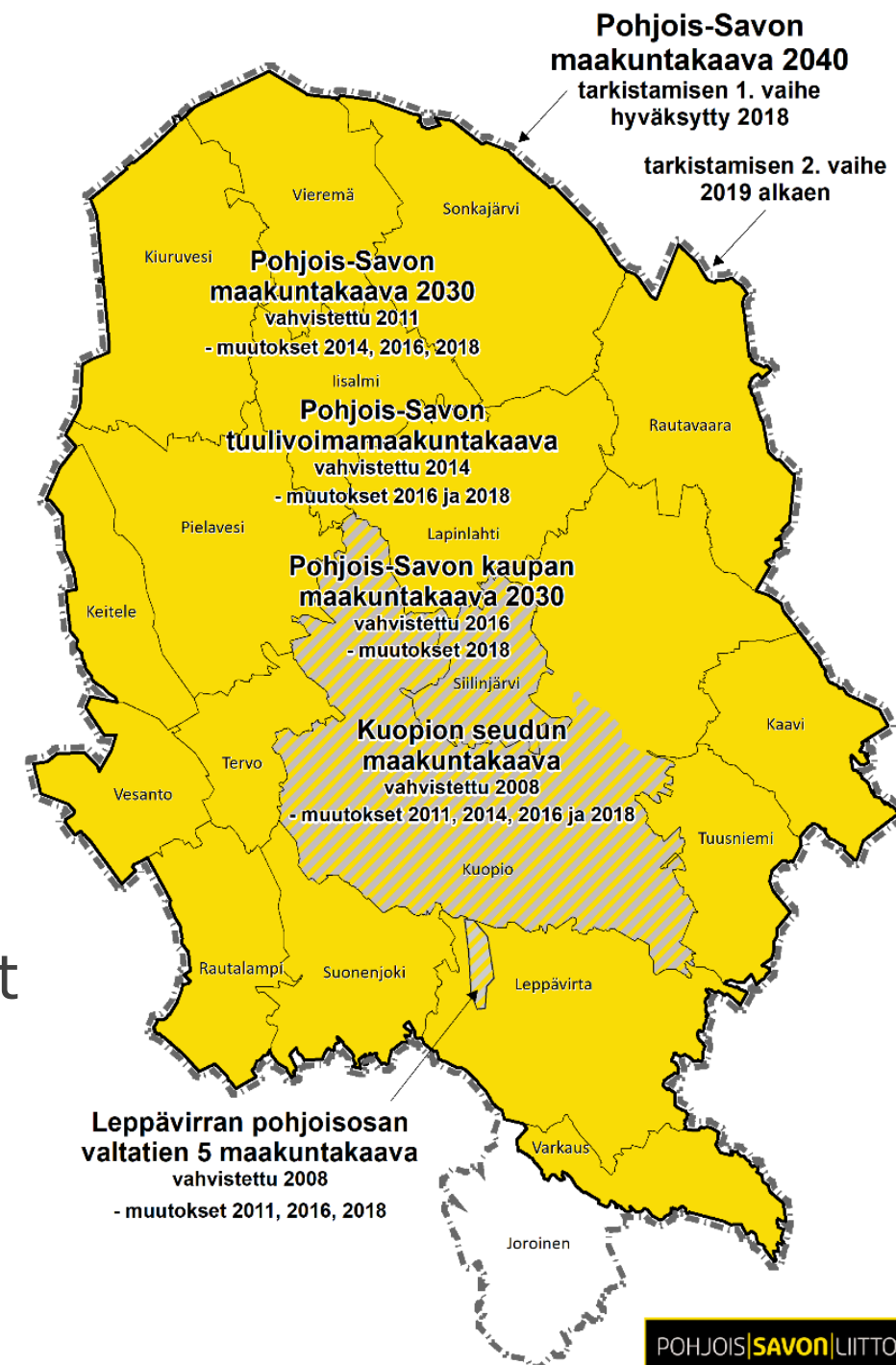

1. Lähtökohdat

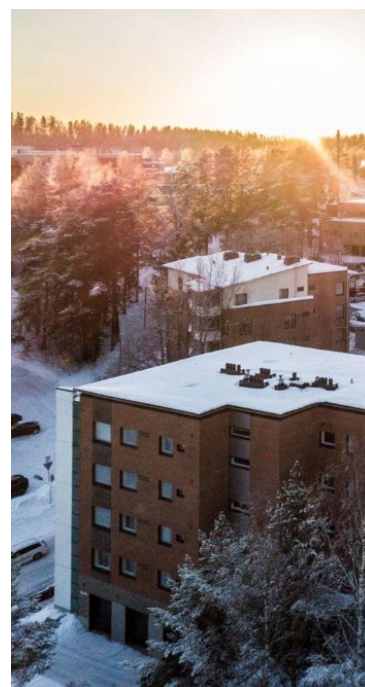
Lähtökohta: Pohjois-Savon kuusi maakuntakaavaa

- Seurantaraportti 2016 – uusimistarve
- Kahdessa vaiheessa laadittava maakuntakaava
- + Joroinen -> 1.1.2021 (Valtioneuvoston päätös 29.8.2019 maakuntajaon muutoksesta)
- Uusitut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet
- Lainsäädännön muutokset, MRL-uudistus

Teemakokonaisuudet, Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe

1. Aluerakenne, asuminen, elinkeinot
2. Liikenne (tie-, rata-, lento-, vesi-)
3. Kulttuuriympäristö
4. Virkistys ja matkailu
5. Luonnonvarat ja luonnonsuojelu
6. Yhdyskuntatekniikka
7. Läpileikkaavana teemana ilmastonmuutoksen torjuminen

Aikataulu

Aloitussvaihe	<i>OAS nähtävillä</i>
	<i>Aloitussvaiheen viranomaisneuvottelu</i>
Valmisteluvaihe	<i>Selvitykset ja seminaarit</i>
	<i>Luonnoksen nähtävillä olo</i>
	<i>Mielipiteet; laaditaan vastineet</i>
Ehdotusvaihe	<i>Liitto pyytää lausunnot viranomaisilta</i>
	<i>Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu</i>
Kaavaehdotus	<i>Nähtävillä olo, yleisötilaisuus</i>
	<i>Muistutukset; laaditaan vastineet</i>
Hyväksymisvaihe	<i>Maakunnan liitto hyväksyy</i>
	<i>Maakuntavaltuusto</i>
Valitukset	<i>Valitukset</i>
Voimaantulo	<i>Seuranta ja edistäminen</i>

Aloitussvaihe:

- Selvitykset 2017-2020
- Tavoitteet 1-6/2019
- OAS nähtävillä 29.8.-27.9.2019
- 1. viranomaisneuvottelu 23.10.2019
- ...

Valmisteluvaihe, luonnos-VE:t ~2021

Kaavaehdotus ~2022

Hyväksyminen ~2023

2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä tavoitteet

Yleiset tavoitteet

- Valtakunnallisten ja maakunnallisten (seudullisten) intressien tunnistaminen, niihin keskittyminen
- Kaavan strategisuus, riittävä yleispiirteisyys, joustavuus
- Kaavan yhteys maakuntasuunnitelmaan ja maakuntastrategiaan
- että tarkistuksen 1. ja 2. vaihe muodostavat yhdessä Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, jolloin kaava on yhtenä karttana ja selostuksena.
- Teemakohtaiset tavoitteet 1-8/2019
- Vaikutusten arvioinnissa ilmastonmuutos!
- MRL:n uudistuksen seuranta (ja ennakointi)?

Seudullisuuden kriteerit

- Käsiteltävän asian / merkinnän tulee olla vähintään seudullisesti merkittävä, mieluiten maakunnallisesti ja ylimaakunnallisesti merkittävä. Paikallisesti merkittävät asiat ratkaistaan kuntakaavoituksessa
- Merkintöjen painopiste on nykytilan kuvaamisen sijaan tulevaisuuden alueidenkäyttöä kuvaavaa
- Merkinnöillä edistetään valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita
- Merkinnät edistävät Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman / maakuntastrategian pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumista

Maakuntakaavan tavoitteiden muodostus ja käsittely

- Tavoitteita on hahmoteltu tulevaisuustyöpajoissa jo 2018 ja teemaseminaareissa (maa-aines, kaivos, liikenne)
- Tavoitteita työstetty osana OAS:aa 1-6/2019
- Sidosryhmät (ELY, kunnat, toimijat jne.)
- Neuvottelut YM:n kanssa 5-6/2019 (liikenneteemat 28.5. ja oas/tavoitteet yleisesti 3.6.)
- Aluerakennetyöryhmä 13.8.2019
- P-S liikennejärjestelmätyöryhmä 19.8.2019
- Maakuntahallitus 26.8.2019

Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen	Tarkistamisen tavoite
Kehittämisperiaatemerkinnot	Tavoitteena kehittämisperiaatteiden selkiyttäminen ja niiden vaikuttavuuden täsmentäminen. Kehittämisperiaatemerkinnoissa otetaan huomioon koko maakunta erilaisine vahvuuksineen ja kehitysnäkömyineen.
Taajamat	Tavoitteena taajamien korostaminen maakunnallisena palveluverkostona. Aluevarausmerkintöjen sijaan käytetään kohdemarkkintöjä. YKR-aineistojen mukainen taajamaruudukko osoitetaan pohjakarttamerkintänä / taustamerkintänä. Yleismääräys! Taajamista osoitetaan vain seudullisesti merkittävä palveluverkosto. Taajamien erilaiset vahvuudet ja yhteensovittamistarpeet (esim. kulttuuriympäristö, pohjavesialueet) osoitetaan suunnittelumääräyksissä.
Kylät	Tavoitteena osoittaa kylät ja pienkylät YKR-aineistojen mukaisina ruudukkoina pohjakarttamerkintöinä / taustamerkintöinä.
Työpaikka-alueet	Tavoitteena osoittaa asumisen alueista ja taajamista erilliset työpaikka-alueet yleispiirteisinä kohdemarkkintöinä. Jos käytetään taajama-aluemerkintää, siihen sisältyvät myös työpaikat. Suunnittelumääräyksessä yhteensovittaminen, esim. työpaikka-alueiden ympäristövaikutukset. Erilliset, suuret, ympäristö- ja liikennevaikutuksia omaavat työpaikka-alueet osoitetaan erikseen.
Teollisuus (T, T/kem, Seveso)	Tavoitteena osoittaa seudullisesti, ympäristö- ja liikennevaikutuksiltaan merkittävät ja/tai muuhun maankäyttöön vaikuttavat alueet ja kohteet.
Väestö	Väestötavoitteet tarkistetaan. Tilastokeskuksen ennuste + "haitari" - MDI-ennuste 3/2019 - Tilastokeskuksen maakunnalliset ennusteet syyskuussa 2019 - Seuraava väestöennuste maakuntasuunnitelmaan noin 2021

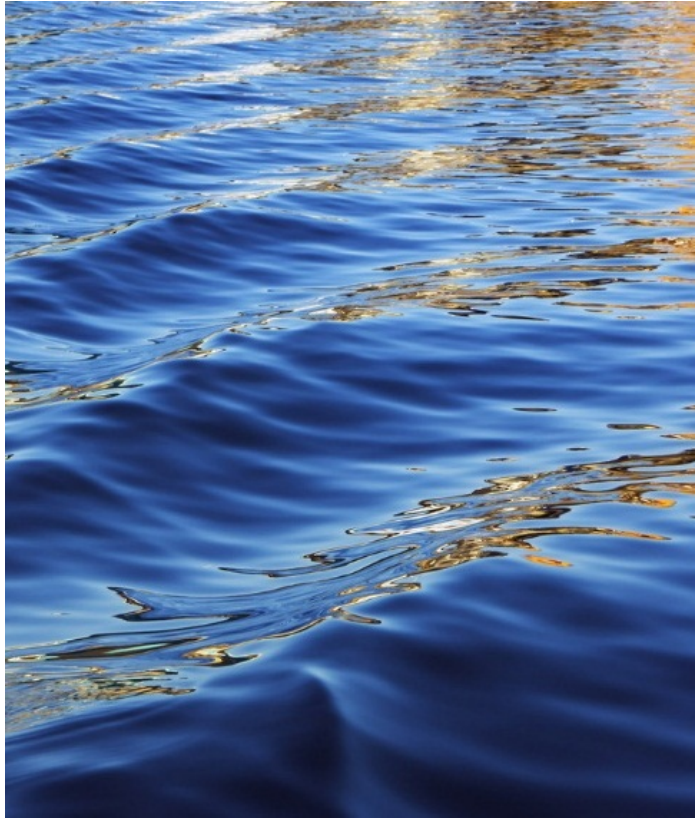
Liikenne	Tarkistamisen tavoite
Tie- ja rataverkosto	Merkintöjen määrän karsiminen seudullisesti merkittäviin väyliin (yhdystieverkosto / tieverkosto vähintään pohjakarttamerkintöinä) ja kehittämistarpeiden ajanmukaisuuden arviointi. - Tavoitteena on tarkastella voimassa olevien maakuntakaavojen liikenteen kehittämistarpeiden ajanmukaisuus (esim. VT9 Vaajasalo-yhteys sekä muut VT9:n kehittämismerkinnät) - Elinkeinoelämän pitkän aikavälin liikennetarpeita kartoittavia selvityksiä seurataan Liikenteen ilmastoystävällinen kehittäminen; hiiletön liikenne, joukkoliikenne, kevytliikenne, liityntäpysäköinti - Joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen esitetään suunnittelumääräyksissä ja yhdyskuntarakennetta koskevissa kehittämisperiaatemerkinnässä. - Tavoitteena kulkumuotoriippumattomasti kestävän liikennejärjestelmän kehittäminen mm. eheyttämällä aluerakennetta.
Vesiväylät, satamat, uiton toimipaikat	Merkintöjen karsiminen maakunnallisesti merkittäviin ja yleispiirteistäminen. Osoitetaan vain osa väylistä, esim. syväväylät? Virkistys ja matkailu - näissä korostuvat verkostot ja ylikunnallisuus.
Lentoliikenne ja harrasteilmailu	Meluvaikutuksia koskevat mahdolliset uudet selvitykset Kuopion lentoaseman osalta. Harrasteilmailupaikoista Rautavaara on valtakunnallisesti merkittävä lentokeskus. Muiden harrasteilmailupaikkojen osalta osoitetaan ylikunnallista merkitystä omaavat lentopaikat (Kiuruvesi, Iisalmi).
Terminaalit	Tavoitteena on tarkentaa ja täydentää PSMK2040 1. vaiheessa osoitettuja rata- ja tiekuljetusten terminaalialueita, esim. Lapinlahti/Alapitkä. Voidaan tutkia myös suunnittelumääräyksissä (taajamat, työpaikka-alueet).

Esim. VTg kehittämismerkintöjen ajanmukaisuus

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palaute

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

- OAS nähtävillä 29.8.-27.9.2019
- Palautetta 41 kpl:
 - Viranomaiset ja yhteistyökumppanit 33
 - Yksityiset osalliset 8, joista, joista yhdessä 520 nimeä + 12 taloyhtiötä

- "Ei lausuttavaa" 8 kpl
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan korjattavaa 8 kpl
- Runsaasti palautetta ja evästystä luonnoksen valmisteluun liittyen 25 kpl

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

= aiheuttaa muutoksen OAS:aan

POHJOIS-SAVON KUNNAT

Iisalmi (virkamieskannanotto).....

Leppävirta

Siilinjärvi, annettu lisääikaa 30.9. saakka

Sonkajärvi.....

Suonenjoki

Tuusniemi.....

Varkaus.....

Vieremä

NAAPURIKUNNAT JA MAAKUNNAT

Heinävesi

Joroinen.....

Pyhäjärvi.....

Viitasaari

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.....

VIRANOMAISET JA ALUEHALLINTO

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Finavia Oyj.....

Fingrid Oyj

Metsähallitus

Museovirasto

Pohjois-Savon ELY-keskus.....

Puolustusvoimat

Sisäministeriö.....

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Suomen Turvallisuusverkko Oy

Siilinjärven kunnan ympäristöterveyspalvelut

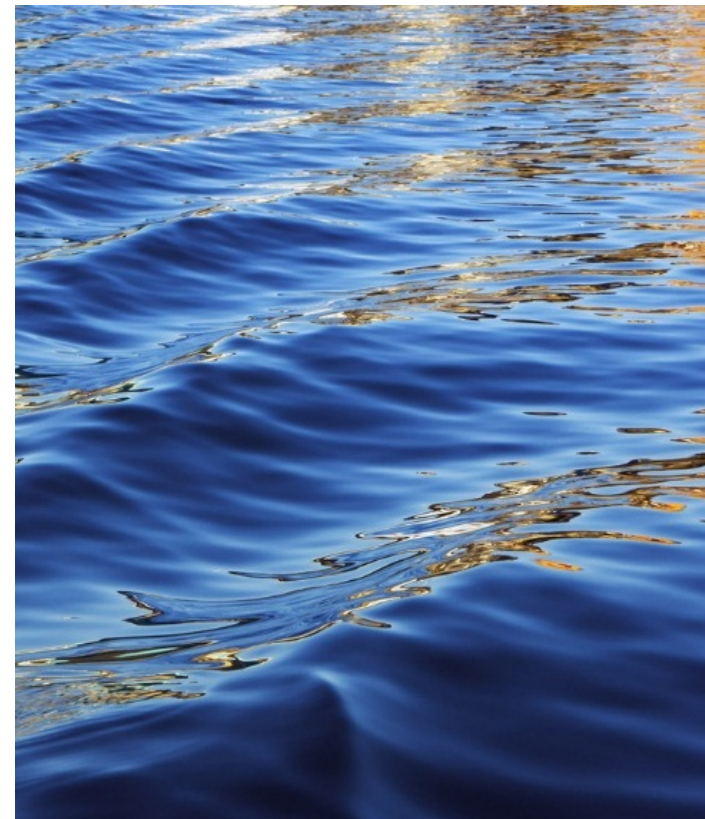
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT, YHDISTYKSET YM.

Linja-autoliitto, Jukka Haavikko	
Vapo Oy	
Joviko Oy	34
Käärmelahden kyläyhdistys, Maaninka	36
Maaningan pitäjäraati	38
Kansalaisten maastoliikennevalvontayhdistys ry.....	48
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry.	52
Sibelco Nordic Oy Ab	58
YKSITYISHENKILÖT	59
A., Siilinjärvi	59
B., Siilinjärvi.....	64
C., Siilinjärvi.....	64
D., Kuopio/Nilsinä	66
E., Kuopio	67
F. / avustaja, Varkaus	71
G. /avustaja, Varkaus.....	72
H. Siilinjärven Leppäkaarten, Tynnörisen, Simonsalon, Sulkavanniitty ja Jynkänlahden asukkaat, 520 asukasta ja 12 asunto-osaakeyhtiötä	73

4. Korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

1. Lisätään kuntien **ympäristönsuojeluviranomaiset** osallisiin (Leppävirta)
2. Modernin rakennuskannan (1950-1990-l) inventointien osalta **tarkennetaan ohjeet kuntainventoinnille** tai kuntien toimittamille valmiille aineistoille (Varkaus)
3. Kaavaprosessin kuvaukseen täydennetään, että **luonnosvaiheessa lausuntoaika on 2 kk** (Varkaus)
4. **Joroisten erityistilanne** avataan ja valmistelevat neuvottelut täydennetään vuorovaikutussuunnitelmaan (Joroinen)
5. Tiedot valtakunnallisten arkeologisten kohteiden arvottamishankkeesta (**VARK**) täydennetään (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)

6. Maakunnallinen ja valtakunnallinen **kulttuuriympäristöstrategia** lisätään lähtökohtiin (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)
7. Lisätään **tavoitteeksi kansallisen kaupunkipuiston ja matkailun** kehittämisen yhdistäminen (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)
8. Lisätään maininta Kuopion lentokentän **meluselvityksen päivityksestä** ja tarkennetaan tekstiä sen osalta (Finvia Oyj ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficom)
9. Lisätään maininta **Varkauden lentopaikasta** (Liikenne- ja viestintävirasto Traficom)
10. Lisätään tavoitteisiin **henkilöliikenteen terminaalit** (Linja-autoliitto)
11. Tavoitteisiin lisätään peltoalueita koskevan suunnittelumääräyksen päivittäminen osana taajamatoimintojen merkintää (Siilinjärvi, email)

Merkittävimmät korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

1. **Joroisten erityistilanne** avataan (vaihtoehdot käsittelystä kuvataan) ja valmistelevat neuvottelut täydennetään vuorovaikutussuunnitelmaan
2. Vuorovaikutussuunnitelmaan lisätään **uudet vuorovaikutusmuodot**, kuten esim. nuorisovaltuustojen osallistaminen tulevaisuustyöpajan kautta
3. **Luonnosvaiheen maakuntakaavavaihtoehtoista oma kappale** (esitystavalta, yleispiirteisyydeltä poikkeavat vaihtoehdot + sisällöltä poikkeavat vaihtoehdot: YARA, maa-ainesteenotto, Vaajasalon yhteys...

Jatkokäsittelyt

Korjattu OAS ja täydennetyt vastineet

-> Maakuntahallitus 25.11.2019

-> julkaisu pöytäkirjan liitteenä verkossa

-> OAS:n päivittäminen kaavaprosessin edetessä. Nähtävillä luonnosvaihtoehtojen kanssa

luonnos 10.10.2019

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe

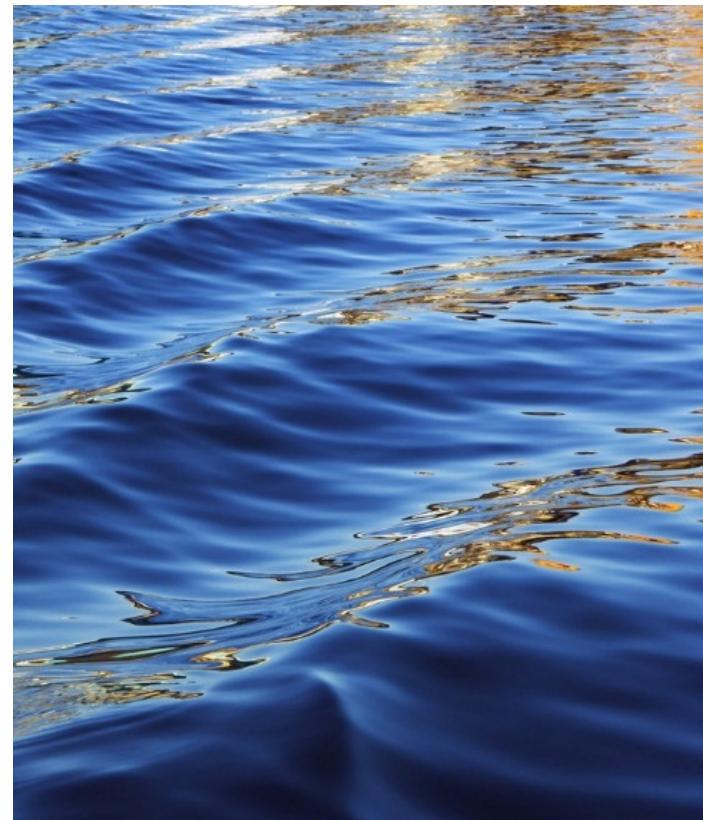
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja niihin laaditut vastineet, MKH 25.11.2019

Pohjois-Savon liitto
Regional Council of Pohjois-Savo

5. Evästyistä luonnosvaiheeseen +

Evästyistä maakuntakaavaluonnokselle 1/2

- Realismi väestötavoitteissa, supistuvien alueiden suunnittelu
- Maakunnallisesti merkittävän modernin rakennuskannan arvottamiseen kunnat mukaan
- Yleispiirteisyys rantarakentamisen ohjaamiseen
- Pohjavesialueet näkyviin edelleen
- Seudullinen raidejoukkoliikenne
- Joroisten kysymykset
- Arkeologiset teemainventoinnit (rajaseutu, kaskeaminen)
- Hiljaiset alueet+virkistys+viheralueet+kulttuuriympäristö – yhteinen kehittämisperiaatemarkintä

Evästys maakuntakaavaluonnokselle 2/2

- Vaikutustenarviointiin; Ilmastonmuutos ja työllisyys!
- Kuopion liitoskuntien kuntakeskustojen kehittäminen (mm. Maaninka)
- Turvetuotanto

Muuta evästystä

- Lainsäädännön muutokset (Kaivoslaki, MRL)
- Kuopion maaseutualueiden suunnitteluvyöhykkeet (Maaninka)

Tunnistettut ristiriidat tavoitteissa ja palautteessa

- Moottorikelkkareitit
- Hiljaiset alueet
- Turvetuotanto
- Vaajasalon vtg tieyhteys
- Maisema-alueet (Kinahmi-Sänkimäki) vs. kaivostoiminta
- YARAn kaivosalue ja suojavaohykkeet (laajennus Laukansalon suuntaan, taloudelliset vaikutukset asukkaille, kiinteistökaupalle jne)